

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

cb

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A

3

M

21

Verslag over het opheffen van mangaangebrek bij tomaten met mangaancarbamaat,
1954.

door:

Mej. J. C. Manintveld.

Verslag over het opheffen van mangaangebrek bij tomaten met mangaancarbamaat.

1954.

Inleiding:

Mangaancarbamaat bleek een goede bestrijding te geven tegen bladvlekkenziekte (*Gladosporium fulvum*) bij tomaat (Zie verslag bladvlekkenziekte bestrijding 1955) Bij onderstaande proef werd nagegaan of bij toepassing van dit middel tevens mangaangebrek opgeheven kon worden.

Daar het gewas op alle in de proef betrokken bedrijven reeds volgroeid was, droeg de proef slechts een orienterend karakter.

Opzet en Uitvoering.

De proef werd genomen op de drie volgende bedrijven:

I Het bedrijf van J. Overkleeft, Nieuwlandsedijk 25, 's-Gravenzande.

II Het bedrijf van C. Boers, Monsterseweg 64, 's-Gravenzande.

III Het bedrijf van A. Boers, Beukelaan 79, 's-Gravenzande.

Op alle drie bedrijven waren de planten reeds volgroeid en trad in meer of mindere mate mangaangebrek op.

Op bedrijf I stonden 4 vakjes van elk $2 \times 8 = 16$ planten ter beschikking als on-
derteelt in een kas met muscaatdruiven.

Op bedrijf II stonden 4 vakjes van $4 \times 8 = 32$ planten ter beschikking in een waren-
huis.

Op bedrijf III stonden 4 vakjes van $3 \times 6 = 18$ planten ter beschikking in een
tomatenkas (zie plattegronden).

Op elk bedrijf werden 2 vakjes behandeld met Manzate spuitmiddel (mangaaneathy-
leenbisdithiocarbamaat) van N.V. Chemische fabriek, Vondelingen-plaat, terwijl de
overige twee vakjes onbehandeld bleven. Het middel werd verspoten in een con-
centratie van 0.2% terwijl 1 l spuitvloeistof per 8 planten werd gebruikt. De
bespuitingen werden uitgevoerd op 16.23 en 30 Juli en 6 Augustus. Daar de
koppen reeds uit de planten gesneden waren, werden ze niet gedieft, teneinde nat
kunnen gaan of de nieuw gevormde bladeren geen mangaangebrek meer vertoonden. Op
13 en 26 Augustus en 9 September werd de aantasting van het gewas gecontroleerd.
Hiertoe werd van de na de bespuitingen gevormde dieven genoteerd of zij wel of
geen mangaangebrek vertoonden.

Resultaten.

Op het bedrijf van A. Boers bleek bij de eerste controle op 13 Augustus
ook vrij ernstig ijzergebrek op te treden. Daar in het beginstadium het verschil
tussen mangaan- en ijzergebrek niet duidelijk is te zien, is dit bedrijf verder
buiten beschouwing gelaten.

Op het bedrijf van J. Overkleeft werden op 13 Augustus de volgende getal-

len genoteerd.

Behandeling	aantal gezonde dieven	aantal dieven met mangaangebrek verschijnselen.
Behandeld 1	8	7
Onbehandeld 1	4	7
Behandeld 2	4	4
Onbehandeld 2	2	9

De behandelde vakjes vertoonden hier dus wat minder mangaangebrek dan de onbehandelde. Bij de volgende contrôle op 26 Augustus stond het gewas er zo slecht bij (zeer veel slaapziekte) dat het niet moreeljk was nog een betrouwbare beoordeling uit te voeren.

Op het bedrijf van C. Boers werden resp op 13 en 26 Augustusde volgende getallen genoteerd.

Behandeling	13 Augustus		26 Augustus	
	aantal gezonde dieven	aantal dieven met mangaangebrieksverschijnselen.	aantal gezonde dieven	aantal dieven met mangaangebrieksverschijnselen.
Behandeld 1	13	0	15	0
Onbehandeld 1	18	3	13	4
Behandeld 2	14	1	16	1
Onbehandeld 2	20	0	14	1

Op dit bedrijf werd dus vrijwel geen verschil tussen de behandelde en de onbehandelde objecten waargenomen. Wel was echter bij de behandelde planten het blad(speciaal ook de oudere bladeren) veel intensiever groen dan bij de onbehandelde planten. Dit laatste kwam vooral sterk uit bij de laatste contrôle op 9 Sept. De bladeren van de onbehandelde planten waren toen vrijwel geheel doorzichtig , terwijl de behandelde planten donkergroene ondoorzichtige bladeren hadden. Wel bevonden zich in de behandelde bladeren kleine afgestorven plekjes, doordat waarschijnlijk het weefsel op deze plekjes reeds afgestorven was voor het bespuiten. De bladvlekkenziekteaantasting was bij de behandelde planten aanzienlijk minder dan bij de onbehandelde. Bij de behandelde planten trad alleen op de onderste bladen een lichte aantasting op, terwijl bij de onbehandelde planten over de gehele plant verspreid een matige aantasting optrad.

Conclusie's

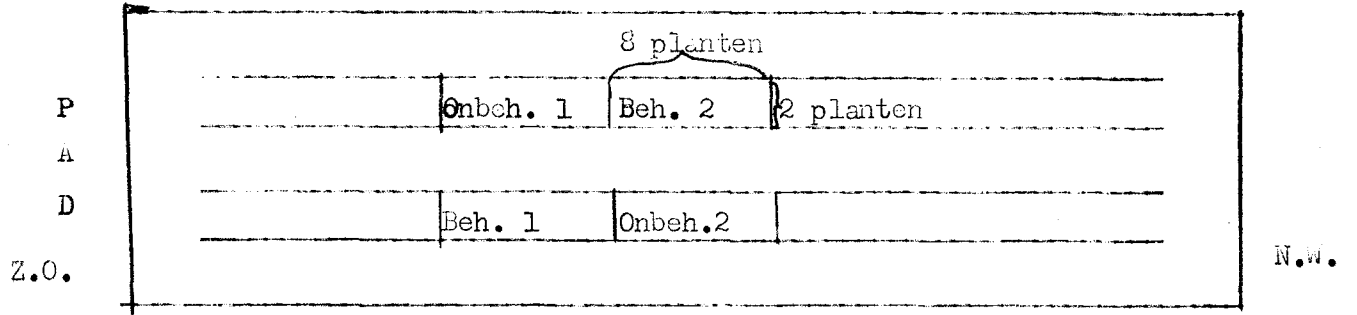
1. Uit bovenbeschreven oriënterende proeven wordt de indruk verkregen dat het mogelijk is mangaangebrek en bladvlekkenziekte gelijktijdig te bestrijden met het middel maneb (mangaaneethyleenbisdithiocarbamaat).
2. Het verdient aanbeveling de proefnemingen voort te zetten bij een jong tomatengewas.

Februari 1955.

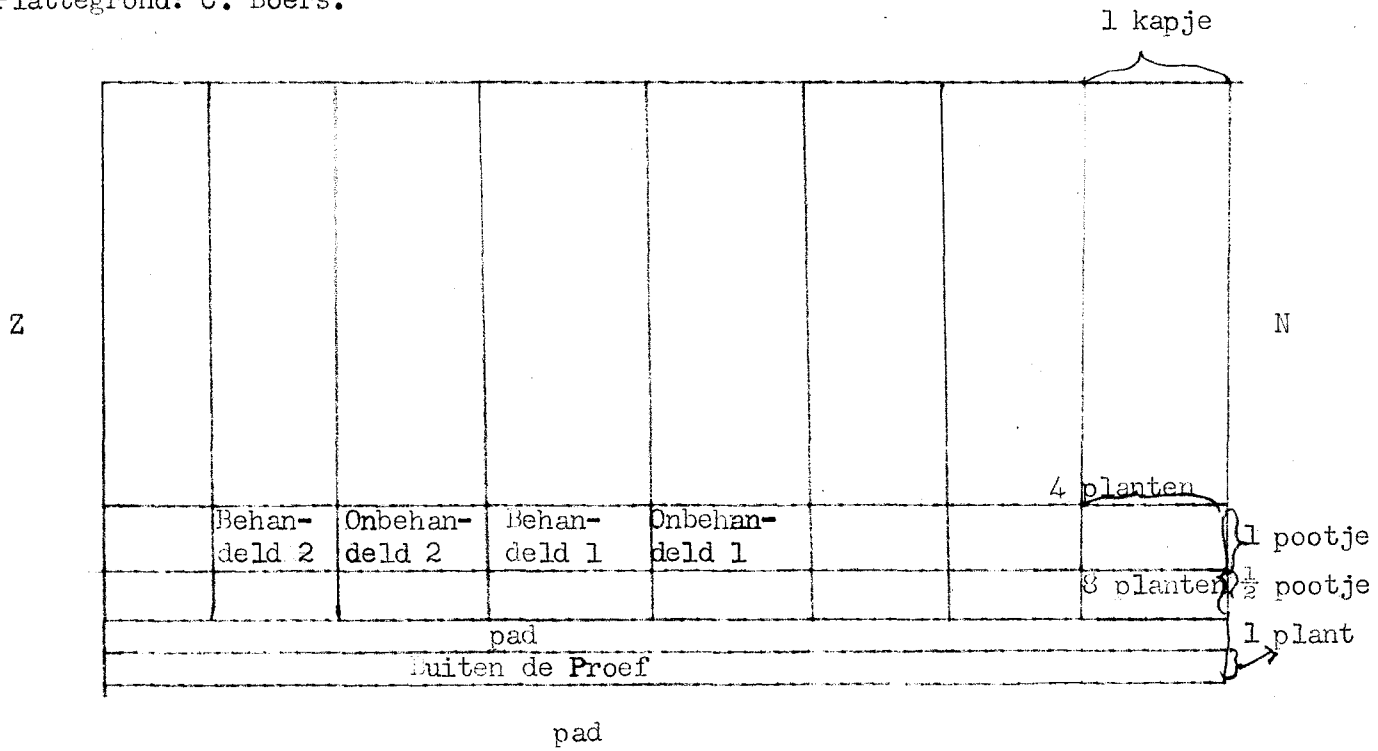
J.C. Manintveld.

F.D.

Plattegrond J. Overkleeft.

Plattegrond: C. Boers.

Plattegrond: A. Boers.

